GRUMS KOMMUN

Dokumenttyp
Riktlinje

Diarienummer
GKS/2026:116

Gäller från och med
2026-03-24

Dokumenttitel
Riktlinjer tillägg och bidrag för gymnasieelever

Dokumentansvarig verksamhet
Gymnasie- och vuxenutbildning

Beslutad av
Kommunstyrelsen

Riktlinjer tillägg och bidrag för gymnasieelever

Innehåll

Inackordering **3**
Inackorderingstillägg 3
Inackorderingstillägg kan beviljas 3
Inackordering på hemorten 3
Ansökan 4
Ansökningstider 4
Utbetalning 4
Övriga upplysningar 4
Bidrag och resor för gymnasieelever **5**
Ansökan 5
Avståndsregler, kollektivtrafik eller enskilt resande 5
Olika typer av resebidrag 6
Storlek på kontant bidrag 6
Kontant bidrag 6
Beräkning av kontant ersättning 6
Gymnasiebiljettens giltighet 7
Praktikresor och praktikpass **7**
Praktik utanför Värmland 7
Inackorderade elevers praktikresor 7
Distansstudier 8
Förändring under pågående studier 8
Matersättning 8
Ändrade förhållanden och anmälningsskyldighet 8
Borttappad, stulet, trasigt eller glömt kort **9**
Borttappad eller stulen gymnasiebiljett 9
Trasigt kort 9
Avbrutna studier 9
Glömt kort eller urladdat mobilbatteri 9
Ogiltigt färdbevis vid biljettkontroll 10
Handläggning **10**
Återkrav **10**
Överklaga beslut **10**

Inackordering

Information om inackorderingstillägg

Inackorderingstillägg kan ansökas hos kommunen när man studerar i en gymnasieskola med offentlig huvudman.

Inackorderingstillägg

Inackorderingstillägg kan bara beviljas av elever som är antagna som förstahandssökande till en utbildning på en kommunal skola.

När det finns ett samverkansavtal mellan kommuner räknas eleven automatiskt som förstahandssökande. I Värmland och Åmål kommun har alla kommuner sådana samverkansavtal med varandra, vilket innebär att elever som söker utbildning inom länet omfattas av denna regel.

Elever räknas också som förstahandssökande om de söker ett nationellt program eller en inriktning i en annan kommun som hemkommunen inte erbjuder. Detta gäller även för utbildningar med riksintag och för NIU (Nationell idrottsutbildning) där det finns avtal mellan hemkommunen och skolan som erbjuder utbildningen.

Däremot gäller dessa regler inte för LIU-utbildningar (Lokal idrottsutbildning). Elever på LIU räknas alltså inte som förstahandssökande i samma mening och kan därför inte få inackorderingstillägg på samma grund.

Inackorderingstillägg kan beviljas om den studerande måste inackorderas på skolorten. För tillägget finns ingen nedre åldersgräns men tillägget kan som längst utbetalas t.o.m. vårterminen det år eleven fyller 20 år. Inackorderingstillägget är ett bidrag till kostnader för inackordering och hemresor. Tilläggets storlek är därför beroende av reseavståndet mellan hemmet och skolan. En förutsättning för att tillägget skall beviljas är att eleven faktiskt är inackorderad på skolorten eller i dess närhet. Eleven kan inte få både inackorderingstillägg och busskort.

Inackorderingstillägg kan beviljas

- om den totala restiden tur och retur mellan hemmet och skolan är minst 2 timmar och 30 minuter.

Beroende på avståndet mellan hemmet och skolan beviljas inackorderingstillägg under högst nio (9) månader per läsår enligt nedanstående tabell

Avstånd i kilometer	**Kronor per månad**
0–224	Prisbasbelopp/30
225–599	Prisbasbelopp/30*1,2
600-	Prisbasbelopp/30*1,4

Inackordering på hemorten

Inackordering kan beviljas för inackordering på hemorten om den studerandes föräldrar vistas utomlands men eleven själv är bosatt i Sverige.

Ansökan

Ansökan om inackorderingstillägg för gymnasiestudier vid en kommunalgymnasieskola med offentlig huvudman skall göras via kommunens e-tjänst. Elever som studerar vid en friskola, riksinternatskola eller folkhögskola ansöker om inackorderingstillägg hos CSN.

Ansökningstider

Ansökan skall ha inkommit senast 1 september varje år. Om ansökan lämnas senare kan den studerande gå miste om tillägg från första månaden (september) då ingen retroaktiv utbetalning sker. Inackorderingstillägg måste ansökans inför varje nytt läsår av den studerande.

Ändrade förhållanden och anmälningsskyldighet

Den som felaktigt tar emot inackorderingstillägg är skyldig att genast återbetala beloppet.

Beslutet om inackorderingstillägg grundar sig på de uppgifter som lämnats i ansökan. Tillägget betalas ut endast om studierna bedrivs på heltid och den studerande är berättigad till studiehjälp.

För att undvika återkrav är det därför viktigt att anmälan görs till kommunen om den studerande:

- Avbryter studierna,
- Minskar studieomfattning från hel- till deltid,
- Flyttar hem,
- Får lärlingslön eller motsvarande ersättning,
- Får ändrade familjeförhållanden,
- Får utbildningsbidrag från AMS,
- Får förtidspension eller helt sjukbidrag och uppehället samtidigt bekostat av stat eller kommun,
- Är föremål för kriminalvård,
- Gör militärtjänst,
- Erhåller resebidrag / busskort.

Utbetalning

Inackorderingstillägget betalas ut till vårdnadshavare om den studerande är omyndig och till eleven själv om hen är myndig. Pengarna sätts in på konto i valfri bank under förutsättning att kontot är anslutet till SUS (Sparbankernas Utbetalnings System).

Inackorderingstillägget betalas ut månadsvis. 4 månader under hösten och 5 månader under våren.

Övriga upplysningar

Frågor om inackorderingstillägg besvaras av hemkommunen.

Bidrag och resor för gymnasieelever

Information om resebidrag

I Grums kommun utgår bidrag endast till gymnasielever som enligt beslut av kommunstyrelsen är berättigade till studiehjälp.

Ansökan

Eleven eller vårdnadshavare om eleven är omyndig ansöker om de olika resebidragen i kommunens e-tjänst. Ansökan om resebidrag handläggs av Grums kommun.

För att vara reseberättigad ska eleven uppfylla följande villkor:

- Under 20 år (Bidraget kan beviljas så snart eleven deltar i gymnasial utbildning samt till och med första kalenderhalvåret eleven fyller 20 år).
- Minst 6 km mellan bostad och skola.
- Inte inackorderad.
- Heltidsstuderande i gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, folkhögskola UNG allmän kurs eller IM-program.
- Utbildningens längd ska vara minst 8 veckor.

I Grums kommun utgår inte bidrag till dagliga resor för elever som har beviljats inackorderingstillägg. Undantaget är inackorderade elevers praktikresor. Med praktikresa menas de dagliga resor eleven gör mellan bostaden och praktikplatsen

Avståndsregler, kollektivtrafik eller enskilt resande

Färdvägen mellan bostad och skola måste vara minst 6 km för att ha rätt till resebidrag. Resor till och från skola anses kunna ske med buss eller tåg om elev har mindre än 10 km till närmaste hållplats och trafiken går dagligen (skoldagar). Med färdväg menas bilvägar, cykelvägar och gångvägar. Sommarbostad räknas inte som bostad.

Utbildningsställe

Med begreppet utbildningsställe menas den lokal där elevens utbildning är förlagd. Som utbildningsställe räknas även skolverkstad, lärlingsbygge och arbetslokal där eleven gör obligatorisk praktik och genomför praktiska ämnen

Utbildningsställen delas upp i två kategorier:

- **Fast utbildningsställe**, den lokal där elevens huvudsakliga utbildning är förlagd.

- **Tillfälligt utbildningsställe**, den lokal där utbildning är förlagd, men som inte utgör elevens huvudsakliga utbildningsställe, till exempel praktikplats.

Om gymnasiebiljetten inte kan användas till tillfälligt utbildningsställe kan eleven ansöka om ersättning för praktikresor. Ansökan sker via kommunens e-tjänst.

Ansökan om praktikresor handläggs av Grums kommun.

Olika typer av resebidrag

- **Gymnasiebiljett** (fysiskt eller digitalt plastkort via mobilapp) utgår i första hand och delas ut till studiehjälpsberättigade elever som kan åka med kollektivtrafik och följer undervisningen med normal terminslängd.

Gymnasiebiljetten ska fungera för resa till och från undervisningen samtliga dagar eleven är resebidragsberättigad.

- **Gymnasiebiljett + anslutningsbidrag** eleven har minst 6 km färdväg från bostaden till närmsta hållplats för buss eller tåg. Eleven kan då även ansöka om bidrag för anslutningsresa.

- **Kontant bidrag** eleven kan inte använda kollektivtrafik och har mer än 6 km resväg från bostad till skola. Storleken på bidraget bestäms av avståndet mellan bostad och skola.

- **Praktikresor** eleven kan inte kan ta sig till sin praktikplats med kollektivtrafik, exempelvis på grund av avstånd, geografiska hinder eller tidtabeller som inte passar praktikens tider, eleven kan då ansöka om bidrag för praktikresor. Storleken på bidraget bestäms av avståndet mellan bostad och praktikplats.

Storlek på kontant bidrag

Kontantbidrag ges till elever som har längre än 6 km till närmaste hållplats eller som inte kan använda kollektivtrafik. Ansökan görs via Grums kommuns e-tjänster. När bidraget beviljas betalas det ut som en klumpsumma en gång per termin. Beloppet beräknas utifrån avståndet mellan bostaden och hållplatsen, eller mellan bostaden och skolan/praktikplatsen, enligt tabellen nedan.

Kontant bidrag

För elever som inte kan åka med buss eller tåg

Avstånd i km	Kronor per månad
6	0,9 % av prisbasbelopp
13	1,2 % av prisbasbelopp
19	1,5 % av prisbasbelopp
27	1,8% av prisbasbelopp
36	2,1% av prisbasbelopp
46	2,4% av prisbasbelopp

Beräkning av kontant ersättning

- Höstterminen 4x månadsersättning
- Vårterminen 5x månadsersättning

Exempel:	
2 veckors period	0,5 x månadsersättning
5 veckors period	1,25 x månadsersättning
6 veckors period	1,5 x månadsersättning
7 veckors period	1,75 x månadsersättning

För elever som bara har rätt till kontantersättning några av undervisningsdagarna per vecka reduceras månadsersättningen.

Gymnasiebiljettens giltighet

Gymnasiebiljetten är personlig och bara den elev som beviljats resebidrag i form av gymnasiebiljett får använda den.

För att gymnasiebiljetten ska vara giltig ska följande villkor uppfyllas:

- Elevens namn ska skrivas i på baksidan av kortet. Texten ska vara tydlig och skriven med varaktig skrift. Namnet gör gymnasiebiljetten personlig.
- Vid användning av digital gymnasiebiljett via mobilappen ansvarar eleven för att mobilen är laddad och skärmen inte är sönder så att eleven kan visa upp biljetten vid varje resa.

Används kortet vid resa med tåg eller med andra trafikbolag som inte har utrustning för att läsa det elektroniskt ska kvittot visas upp för kontrollanten.

Grums kommun följer Värmlandstrafiks regler för gymnasiebiljettens giltigheten och giltighetsområde.

Praktikresor och praktikpass

Ansökan om resebidrag

En elev som har beviljats gymnasiebiljett för sina dagliga resor till och från skolan, kan även använda gymnasiebiljetten för praktikresor. En elev som inte blivit beviljad gymnasiebiljett för sina dagliga resor till och från skolan, kan ansöka om praktikpass via kommunens e-tjänst

Om eleven inte kan använda kollektivtrafik för att ta sig till sin praktikplats till exempel på grund av långt avstånd, geografiska hinder eller tidtabeller som inte passar praktikens tider, kan eleven ansöka om kontantbidrag för praktikresor. Bidragets storlek beräknas utifrån avståndet mellan bostaden och praktikplatsen.

Praktik utanför Värmland

Elever som genomför praktik utanför Värmland kan ansöka om kontant ersättning enligt schablon och gäller endast för de dagliga resor eleven gör på praktikorten.

Resan mellan hemkommunen och praktikorten räknas inte som praktikresa.

Inackorderade elevers praktikresor

Elever som genomför praktik inom Värmland eller på skolorten kan ansöka om praktikpass. Om eleven inte kan åka buss eller tåg, kan eleven ansöka om kontant bidrag. Ersättning ges enligt beräkning för kontant bidrag.

Elever hemmahörande i andra kommuner men som studerar vid en skola i Värmland, väljer att genomföra praktik i sitt hemlän, ansöker om bidrag för praktikresor direkt till hemkommunen.

Värmlandstrafik fakturerar den beställande skolan.

Distansstudier

Elever som läser sin gymnasieutbildning på distans har enligt skollagen (2010:800) rätt att få ersättning för de resor och den logi som krävs för utbildningens genomförande. Ansökan görs till kommunens skolskjutshandläggare

Resor mellan hemmet och skolan i samband med enligt studieplanen för utbildningen upplagd närvaro på skolan ersätts eleven med faktiskt kostnad i fråga om biljettkostnad vid användning av allmänna kommunikationsmedel. I de fall egen bil används utbetalas ersättning med de belopp som motsvarar den skattefria delen enligt Skatteverkets anvisningar för resor med egen bil.

Vid behov av övernattning på skolorten utbetalas ersättning för logi med belopp som motsvarar hotellkostnad för enkelrum. Kvitto på erlagda logikostnader ska lämnas in till kommunens skolskjutshandläggare innan utbetalning sker.

Förändring under pågående studier

En elev som under pågående program övergår från att vara inackorderad till att resa dagligen kan ansöka om bidrag för dagliga resor från och med den dagen inackorderingstillägget upphört.

Den elev som under pågående kurs övergår från att resa dagligen till att vara inackorderad, slutar erhålla bidrag för dagliga resor från och med den dagen inackorderingstillägget börjar betalas ut.

Matersättning

För elever som har antagits direkt av en folkhögskola och läser gymnasieämnen kan ansöka om ersättning för skolmåltiderna.

Följande villkor ska vara uppfyllda för att ansöka om matersättning:

- Eleven är direkt antagen av folkhögskolan.
- Eleven är under 20 år.
- Eleven saknar gymnasieexamen.
- Ungdomen studerar allmänt behörighetsgivande kurs motsvarande heltidsstudier.
- Folkbokförd i Grums kommun.

Grundbeloppet för 2024 beräknades till 40 kronor enligt SCB:s beräkning av lunchkostnad för elever mellan 16-19 år. Beloppet räknas upp varje år med KPI.

Ändrade förhållanden och anmälningsskyldighet

Den som felaktigt tar emot matersättning är skyldig att genast återbetala beloppet. Beslutet om matersättning grundar sig på de uppgifter som lämnats i ansökan. För att undvika återkrav är det därför viktigt att anmälan görs till kommunen om den studerande:

- Avbryter studierna
- Flyttar till en annan kommun

Borttappad, stulet, trasigt eller glömt kort

Borttappad eller stulen gymnasiebiljett

Borttappad eller stulen gymnasiebiljett ska anmälas via mejl eller telefon till kommunens kontaktcenter eller till skolskjutshandläggare. Har elevens gymnasiebiljett blivit stulen ska stölden polisanmälas. Till anmälan ska följande uppgifter uppges:

- Namn (för- och efternamn)
- Adress
- Personnummer
- Skolans namn

Grums kommun följer Värmlandstrafiks gällande regler för avgiften för borttappad gymnasiebiljett. Ny gymnasiebiljett hämtas ut i kontaktcenter och avgiften betalas vid uthämtning.

En ny gymnasiebiljett som utdelas på grund av stöld är avgiftsfri under förutsättning att polisanmälan kan visas upp eller lämnas i kontaktcenter.

Trasigt kort

Om elevens gymnasiebiljett är trasigt ska det anmälas via mejl eller telefon till kommunens kontaktcenter eller till skolskjutshandläggare. Till anmälan ska följande uppgifter uppges:

- Namn (för- och efternamn)
- Adress
- Personnummer
- Skolans namn

För en ny gymnasiebiljett som utdelas utgår ingen avgift under förutsättning att den trasiga gymnasiebiljetten återlämnas när den nya hämtas ut.

Avbrutna studier

Den elev som väljer att avbryta studierna, flyttar till annan kommun eller byter till skola som ligger utanför Värmland, ska senast dagen efter förändringen meddela kommunens skolskjutshandläggare och snarast återlämna gymnasiebiljetten i kontaktcenter för att inte riskera återkrav. Kommunens skolskjutshandläggare ansvarar för att inaktivera den digitala gymnasiebiljetten.

Glömt kort eller urladdat mobilbatteri

Den elev som har beviljats gymnasiebiljett och har glömt eller förlorat sitt kort, eller mobilens batteri är urladdat och mobilappen inte kan visas, får själv ansvara för att betala resan. Eleven kan inte få ersättning för utlägget.

Ogiltigt färdbevis vid biljettkontroll

Grums kommun följer Värmlandstrafiks regler för påföljder vid resa med ogiltig gymnasiebiljett eller praktikpass.

Handläggning

- Ansökan om resebidrag behandlas av respektive elevs hemkommun.
- Hemkommunen ansvarar för att resebidragsberättigade elever får sin gymnasiebiljett digitalt eller traditionellt plastkort med kvitto samt tillhörande informationsmaterial i samband med skolstart.
- I de fall där eleven är berättigad till kontant resebidrag, skickas ansökan till elevens hemkommun för utbetalning till eleven.
- Handläggaren ansvarar för att eleven informeras vid avslag på sin ansökan.

Återkrav

Den som på grund av felaktiga eller vilseledande uppgifter i ansökan blir återbetalningsskyldig. Grums kommun kan då kräva eleven på ersättning för den tid som hen felaktigt haft gymnasiebiljetten.

I de fall där kontant bidrag felaktigt utbetalats, ska eleven betala tillbaka beloppet.

Överklaga beslut

Eleven har rätt att få beslutet om resebidrag omprövat. Överklagan ska ske skriftligt och skickas till hemkommunen. Överklagan ska vara hemkommunen tillhanda inom tre veckor räknat från den dag eleven/vårdnadshavaren fick del av beslutet.